

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра теорії та історії світової літератури

КУРСОВА РОБОТА

з історії зарубіжної літератури

на тему: Жіночі образи в романі Вільяма Теккерея «Ярмарок марнославства»

Студентка 3 курсу СОі групи
напряму підготовки _____
Спеціальності 014 Середня освіта
Рефель С. П
(прізвище та ініціали)

Керівник Мариненко Ю. В., доктор
філологічних наук, професор кафедри теорії та
історії світової літератури.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____
Кількість балів: _____ Оцінка: ЄКТС _____

Члени комісії

_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)

м. Київ – 2024 рік

ВСТУП.....	2
РОЗДІЛ 1. ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ЖІНОЧИХ ОБРАЗІВ І ДОЛІ ПЕРСОНАЖІВ В РОМАНІ ВІЛЬЯМА ТЕККЕРЕЯ «ЯРМАРОК МАРНОСЛАВСТВА»	4
1.1. Історичні передумови написання роману Вільяма Теккерея «Ярмарок марнославодства»	4
1.2. Особливості інтерпретації жіночих образів і долі персонажів в романі Вільяма Теккерея «Ярмарок марнославодства»	10
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ВІДТВОРЕННЯ ЖІНОЧИХ ОБРАЗІВ В РОМАНІ ВІЛЬЯМА ТЕККЕРЕЯ «ЯРМАРОК МАРНОСЛАВСТВА»	14
2.1. Порівняльний аналіз жіночих образів в романі Вільяма Теккерея «Ярмарок марнославодства»	14
2.2. Жінки в світлі роману «Ярмарок марнославодства»	18
ВИСНОВКИ.....	23
РЕЗЮМЕ	25
RESUME.....	26
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	27

ВСТУП

Актуальність дослідження зумовлена тим, що письменницька діяльність Вільяма Мейкпіса Теккерей відіграла дуже важливу роль в історії романістики та мала великий вплив на розвиток англійської літератури. Насамперед Теккерей сприймає роман не просто як твір, а як глузування і приховане посилення на людей того часу. Він надав роману загальнолюдського змісту. Сьогодні його романи стають як ніколи актуальними в контексті інновацій та реформування багатьох аспектів нашої дійсності. Роман Теккерей постійно розвивався відповідно до потреб суспільства. Існує величезний інтерес до спадщини літературної класики.

У цій курсовій роботі ми розглянемо одного з найвидатніших письменників англійської літератури Вільяма Мейкпіса Теккерей, а саме його роман «Ярмарок марнославства».

Вільям Мейкпіс Теккерей (1811, 1863) був одним із найважливіших романістів вікторіанської доби. Як і його сучасники, Теккерей також торкався соціальних проблем вікторіанського британського суспільства у своїх творах. Цей період, який називають вікторіанською епохою, в якому жив Теккерей, був періодом в Англії, коли було багато показухи, і люди надавали великого значення багатству та грошам. Ярмарок марнославства, його твір, який приніс йому найбільшу репутацію як письменника, також стосувався цих соціальних питань. Що відрізняло Теккерей від його сучасників, так це те, що він боровся з цими розривами сатири та унікальною обстановкою твору, а не реалістичною критикою. Ця курсова робота має на меті проаналізувати сюжет і унікальну обстановку «Ярмарку марнославства» та дослідити, як сюжет і обстановка сприяють сатирі.

Мета дослідження – визначення основ жіночих образів в романі Вільяма Теккерей «Ярмарок марнославства».

Завдання дослідження:

- Історичні передумови написання роману Вільяма Теккерей «Ярмарок марнославства»

- Особливості інтерпретації жіночих образів і долі персонажів в романі Вільяма Теккерея «Ярмарок марнославства»
- Порівняльний аналіз жіночих образів в романі Вільяма Теккерея «Ярмарок марнославства»
- Жінки в світлі роману «Ярмарок марнославства»

Об'єктом дослідження: є визначення тенденції жіночих образів в романі Вільяма Теккерея «Ярмарок марнославства».

Предмет дослідження вивчення теорії та дослідження жіночих образів в романі Вільяма Теккерея «Ярмарок марнославства».

Новизна дослідження полягає в тому, що полягає у представленні феномену жіночих образів в романі Вільяма Теккерея «Ярмарок марнославства».

У дослідженні було використано такі загальні методи: аналізу і синтезу, метод теоретичного узагальнення, метод термінологічного аналізу, контент-аналізу.

Ступінь розробленості є публікації багатьох літературознавців і дослідників, аналізуючи роман Теккерея, зазначали що суть полягає в тому, що це перша спроба виявити та дослідити художньо-семіотичну модель «життєвого ярмарку» у творчості В. Теккерея, О. Уайльда, І. Франка та В. Підмогильного з позицій сучасної компаративістики. література; системно розглянуто художньо-семіотичну модель «життя - ярмарок» у ряді творів української та англійської літератур; комплексно проаналізовано функціонування моделі на поетичному та семіотичному рівнях; виділено основні структурні елементи літературної моделі (постійні та перехідні); проведено порівняльно-типологічне зіставлення творчості письменників, з'ясовано роль і значення комплексного художньо-семіотичного аналізу літературного твору.

Структура роботи. Робота складається з вступу, двох розділів, висновку, списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ЖІНОЧИХ ОБРАЗІВ І ДОЛІ ПЕРСОНАЖІВ В РОМАНІ ВІЛЬЯМА ТЕККЕРЕЯ «ЯРМАРОК МАРНОСЛАВСТВА»

1.1. Історичні передумови написання роману Вільяма Теккерей «Ярмарок марнославства»

Вільям Мейкпіс Теккерей народився в Калькутті в 1811 році, але був відправлений до Англії у віці шести років. Він отримав освіту в Чартерхаузі та Трініті-коледжі в Кембриджі. У 1833 році він оселився в Парижі після великих фінансових втрат і спробував свою кар'єру як художник. Саме тут він познайомився з дев'ятнадцятирічною Ізабеллою Шоу, на якій він заснував багато своїх добродішних, але слабких героїнь, і з якою одружився в 1836 році. Через рік вони оселилися в Лондоні, де Теккерей серйозно звернувся до журналістики. Він писав для періодичних видань, зокрема «Yellowplush Correspondenceich», який з'явився в журналі Fraser's Magazine, а потім у 1841 році у формі книги.[1]

Приблизно в цей час особистий і домашній тиск змусив і без того безпорадну Ізабеллу впасти в стан повного й постійного психічного колапсу, а наступний розпад шлюбу став центральною частиною свідомості Теккерей. Його ранні твори були зосереджені навколо шахраїв і лиходіїв, найвідоміші в «Удачі Баррі Ліндона» (1844; переглянуто як «Мемуари Баррі Ліндона, есквайр» у 1856 р.) і в його шедевр «Ярмарок марнославства», який виходив у щомісячних частинах у 1847 р. 48 і в якому найяскравіше виявляється його соціально-сатирична вістря. «Книга снобів», яка спочатку з'явилася як серіал у «Панчі», також нападає на вікторіанське суспільство зі злобною дотепністю. Пізніші романи Теккерей включають «Історію Пенденніса» (1848-50), «Історію Генрі Есмонда», «Есквайр. (1852), The Newcomes (1852-53), The Virginians (1857-59), який є продовженням Генрі Есмонда, і The Adventures of Philip (1861-62). Він також написав серію лекцій «Англійські гумористи вісімнадцятого століття» (1852-53), численні рецензії, статті та замальовки, як правило, у комічному ключі. З 1860 по 1862 рік він також редагував журнал Cornhill. Теккерей раптово помер напередодні Різдва 1863 року.

Ярмарок марнославства розгортається в недавньому минулому для вікторіанської аудиторії середини 19 століття. Соціальні структури, манери та очікування Вільяма Мейкпіса Теккерея спостерігає та висмиковує в романі, сформували тканину життя його читачів. Хоча середній клас почав формуватися у вікторіанський період, класова структура все ще була досить жорсткою. Незважаючи на зростання стабільності та політичного впливу середнього класу до середини століття, коли був опублікований Ярмарок марнославства, мобільність між класами була обмежена. Влада і багатство все ще були зосереджені в руках аристократії та шляхти. Традиційно вважалося, що люди вищого класу не просто багатші чи освіченіші — вони також кращі та гідніші. Однак ця точка зору ставала все більш критикою, про що свідчать часто невтішні описи Теккерея багатих людей. Крім того, у міру дестабілізації класових структур інтелігентні молоді люди із середніх і навіть нижчих класів могли піднятися через освіту чи військову службу, якщо їм пощастило мати покровителів, які відстоювали їхні інтереси. Але для молодих жінок вихід заміж за вищий клас був єдиним способом піднятися в суспільстві.[2]

Для того, щоб пересуватися серед людей вищих класів, потрібні знання респектабельної поведінки та елітарного етикету, тому Седлі оплачують роки навчання своєї доньки Амелії. Вони не прагнуть отримати традиційну академічну освіту, а прагнуть отримати соціальну освіту. Міс Пінкертон перераховує їх у своєму листі до Седлі. Вона пише, що Амелія чудова «в музиці, у танцях... у всіх видах вишивання», а також у правописі — необхідному для написання гарних листів. (Схоже, нікого не хвилює те, що знання Амелії про географію залишає «бажати кращого».) Крім того, Амелія навчилася слухняності та моралі, які вимагаються від жінок у «відшліфованому та вишуканому колі». Беккі Шарп також отримує користь від цього навчання, а потім використовує його у своєму нападі на вищі класи. Безжальна, харизматична опортуністка, Беккі використовує свою красу та чарівність, щоб змішатися з елітою, шукаючи заступництва та багатого чоловіка. Те, що читачі роблять з її аморальної та корисливої поведінки, керує їхнім розумінням тем роману.

Теккерей вважав себе сатириком і навіть моралістом. Він стверджував, що його сатиричне написання допомогло читачам усвідомити власні слабкості та пороки — які, як він зізнався, розділяв — і таким чином подолати їх. Як він писав у листі до матері, професія письменника «здається мені такою ж серйозною, як і професія священика». Теккерей серйозно сприймав функцію сатири: тримати роман як дзеркало, в якому читачі бачать щось про себе, щоб вони могли вирішити свої слабкості, але робити це з гумором, щоб читачі сміялися, визнаючи свої слабкості. Зараз Теккерей вважається одним із найкращих письменників-сатириків Англії 19-го століття, нарівні з Чарльзом Діккенсом.

Бачення Теккереем людства загалом не втішне. «Ярмарок марнославства» — це, як вказує його підзаголовок, «роман без героя»: жоден герой не є для читача надійним моральним чи емоційним центром. Хоча Беккі чарівна, розумна та енергійна, вона тривожно безжальна. Навіть Амелія, взірць лагідності та лагідності, слабка й оманлива, нездатна побачити справжню природу людей навколо неї.

Ярмарок марнославства вперше був опублікований серійно в *Punch*, популярному британському журналі, відомому ще за життя Теккерей своїм гумором, сатирою та актуальними карикатурами. Щомісячні випуски роману виходили з січня 1847 по липень 1848. Ця серія забезпечила Теккерей так необхідну фінансову стабільність і допомогла йому виділитися з натовпу вікторіанських письменників, які писали кумедні статті. Деякий час Теккерей був у штаті *Punch* і сам малював ілюстрації для *Vanity Fair*. Він використовував популярне періодичне видання, щоб роздавати свій сатиричний коментар про англійське суспільство 19-го століття по три-чотири розділи за раз. Але роман в цілому зустрів неоднозначні відгуки, коли він дебютував пізніше в 1848 році. Деякі рецензенти прийняли широкомасштабну сатиру Теккерей. Шарлотта Бронте, яка писала під псевдонімом Каррер Белл, присвятила друге видання «Джейн Ейр» (1847) Теккерей. Вона вважала його письменником, чия сатира зробила його «першим соціальним регенератором того часу». Бронте визнає, що слова Теккерей можуть глибоко зачепити і «не оформлені, щоб лоскотати ніжні

вуха». Проте, якби читачі прийняли його критику близько до серця, писала вона, вони могли б уникнути болісних наслідків.[3]

Однак інші вікторіанські рецензенти не були в такому захваті від сатири Теккерея. Гарієт Мартіно, британська письменниця та інтелектуалка, не змогла змусити себе закінчити роман через «моральну огиду». Інші рецензенти скаржилися, що пороки персонажів були неправдиво перебільшені. Однак передбачення Шарлотти Бронте щодо Теккерея в листі, написаному нею в 1848 році, виправдалося. У міру того як «Ярмарок марнославства» ставав все більш відомим, геніальність його автора, «законного Первосвященника Істини», отримала широке визнання.

Пікареска — це роман, у якому головний герой, як правило, представник нижчого класу, ходить з місця на місце, виживаючи завдяки дотепу та спостерігаючи пороки та примхи суспільства. Герой (або пікаро) зазвичай є людиною сумнівної моралі, яка готова зробити те, що вона повинна, щоб пройти. Більшість пікарескових романів — це сатиричні розповіді від першої особи. Однак у «Ярмарку марнославства» оповідач Теккерея є дотепним, але злим оповідачем від третьої особи, який коментує події роману. Час від часу він натякає, що бачив певну подію або чув щось від персонажа, але частіше він сторонній спостерігач. І все-таки Беккі Шарп — образлива героїня. Вона потурає своєму життю, не обмеженому загальноприйнятою мораллю, і цинічно вимірює здатність кожної людини, щоб допомогти їй піднятися в суспільстві. Перехід сюжету від місця до місця, від високого до низького соціального середовища відображає статус Беккі як аутсайдера, який насправді ніколи не належав до жодної групи. Це також дозволяє оповідачеві критикувати людей у багатьох сферах життя.

Події Vanity Fair розгортаються в багатому історичному контексті. До написання романів Теккерей був журналістом та істориком-любителем, який писав і читав лекції з новітньої історії Англії. Він рухався серед культурних і політичних умов Англії, використовуючи короткі фрагменти, щоб спостерігати та коментувати ексцеси, свідком яких він був. Тому Теккерей поставив «Ярмарок марнославства» на тлі наполеонівського конфлікту в Європі початку

XIX століття, щоб повідомити про людські недоліки. Конфлікт торкається молодих персонажів, які служать в армії, і врешті-решт призводить до смерті Джорджа Осборна.[4, с. 15]

Оскільки Теккерей знав історію та був обізнаний у культурних і політичних подіях, він наповнив журнал *Vanity Fair* багатьма актуальними згадками. Тематична згадка — це побіжна згадка про деталі реального світу, які читачі роману мали знати. Сучасних читачів ці згадки можуть засмучувати та загадковувати. Підхід Теккерейя мало чим відрізняється від коміксів для пізньої ночі: обидва згадки про поточні події є своєрідним скороченням, вірячи, що аудиторія зрозуміє та витягне значення з посилань. Деякі видання *Vanity Fair* містять виноски, щоб допомогти сучасним читачам зрозуміти численні посилання, деякі з яких містять гостру критику. Однак читачам не потрібно розуміти кожне посилання, щоб зрозуміти сатиричні коментарі Теккерейя про людську природу, яка, на відміну від знаменитостей і політиків, які приходять і йдуть у кожен період, залишається майже незмінною протягом часу.

Теккерей зіставляє історію Беккі з історією Амелії Осборн, наївної, сентиментальної доньки багатого купця, яка збанкрутує на половині книги. Її нехитра скромність і відданість своєму першому коханню, нікчемному Джорджу Осборну, різко контрастують з аморальними махінаціями Беккі та соціальними сходженнями. Проте, будучи взірцем жіночності, Амелія також не встигає. Її пасивність, її жахливі ілюзії та егоїстична експлуатація Вільяма Доббіна, чоловіка, який присвятив їй своє життя, роблять її не зовсім співчутливою; ближче до кінця книги сам Доббін заявляє, що витратив своє життя на погоню за кимось, хто негідний.[5, с. 123]

Лише Доббін гідно проходить через книгу. Він, як заявляє Теккерей, справжній джентльмен. Але врешті-решт, досягнувши того, чого довго прагнув — одруження з Амелією, — Доббін теж розчаровується, він більше любить свою доньку та свою «Історію Пенджабу», ніж свою дружину, хоча він ніколи не зізнається в цьому.

Теккерей переплітає історії цих трьох головних героїв у насичену оповідь, яка забита незгладимими другорядними персонажами та цинічним аперкусом,

що висвітлює всіляку людську дурість. Його виснажливий погляд зупиняється на лордах і леді, викриваючи підлі претензії та жагу відзнаки, які пронизують увесь соціальний світ. Розміщуючи соціальні сутички та сімейні зіткнення своїх героїв на тлі наполеонівських війн, *Vanity Fair* запрошує нас поміркувати про всеосяжність людської боротьби — і про шкоду, яку щодня завдають наш егоїзм і самообман.

1.2. Особливості інтерпретації жіночих образів і долі персонажів в романі Вільяма Теккерея «Ярмарок марнославства»

Складні сюжети та обстановка персонажів у «Ярмарку марнославства» є результатом ретельної роботи автора спостереження за життям. Це найцінніша здатність і якість для чудового письменника. Теккерей черпає матеріали з життя, додає дрібну картоплю в повсякденному житті до світу Vanity Fair через літературу реконструкція та дозволяє читачам відчувати, ніби вони насправді там. Немає ні героїв, ні гламурних принцеса, але нескінченно реальний світ. Він розповідає історії, які можуть статися з ким завгодно. Це композиційна техніка дозволяє Теккерейу відкрити нову епоху. У певній манері Vanity Fair – це мініатюра британського суспільства 19 століття.[6, с. 127]

Вільям Мейкпіс Теккерей народився у Великобританії в 19 столітті, яке було найбільш блискуча епоха в історії Великобританії. Величезні прибутки приносили колонії та торгова мережа по всьому світу маленький острів Британії. Британія стала імперією, над якою ніколи не заходило сонце — країною з найбільша територія в історії людства. Проте все це – судження історика коли не дивлячись на звичайних людей на позиції Бога. Враження у кожного було різне. Розрив багатства було розширено.

Вищий клас був занурений у розкіш, тоді як бідні мусили терпіти експлуатації з боку бюрократів і безпорадних бізнесменів. Все товариство було сповнене життєвих сил і також плутанина. Вільлегіатура в сільськогосподарському суспільстві була зруйнована. Індустріалізований і комерціалізоване суспільство все більше віддаляло міжособистісні емоції. Людська природа була спотворена перед грошима. Усі були в нестямі від слави та багатства. Суспільство стало великою суєтою ярмарку [2]. Серед тих маленьких картоплин, сформованих Теккереем, потворне обличчя всього британського верху класу був відкритий, і ніхто не може від нього відійти.

Гідність жінки впливає з її незалежної життєвої здатності. Однак у вікторіанську епоху, права жінок не були емансиповані. Ні Беккі, ні Амелія не можуть утриматися в суспільстві самотійно. Обом їм потрібна підтримка

людської сили, хоча вони її мають проте різне сімейне походження, а також різні методи та шляхи злетів і падінь у суспільстві.[7, с. 392]

Вважається, що Беккі — жінка дуже життєздатна. Вона народилася на найнижчій сходинці, розумна, спритна, розуміє правила суспільства і завжди бажає використовувати соціальні правила, щоб досягти її мети. Однак ці правила не дружні до позитивної жінки. Беккі навряд чи стане її зусиллями так звані *glitterati*. Для досягнення своєї мети вона може використовувати лише різних чоловіків.

Однак ця дорога також сповнена розчарувань. Вона демонструє повернення свого бажання вийти заміж за багатого чоловіка з Індії Джозефа, але зазнає невдачі через свою боязкість. Пізніше вона намагається закохатися в Роудона, але зрештою її шлюб із Роудоном не приносить їй ідеального життя, але розривається, до чого звертається Беккі переслідувати інших чоловіків.

Згідно з такими суспільними правилами, якщо Беккі хоче змінити свою долю, вона повинна постійно чіплятися до чоловіків. Іншого виходу немає. Її виживання залежить від чоловіків.

У той час як однокласниця Беккі Амелія – розпещена панночка з великого маєтку. У неї немає ні того, ні іншої життєвої навички, ні чітке розуміння суспільства. Вона з дитинства налаштована на життя і сприймає це як належне. Хоча згодом з нею трапляються нещастя, вона все ще зберігає свою ідентичність та благородна пані і віддає сину багату родину, яка може дати йому розкішне виховання. Амелія є типовим паразитом у патріархальному суспільстві.

Ставлення до сім'ї та шлюбу Ставлення Беккі та Амелії до сім'ї та шлюбу також сильно відрізняються. Для Беккі важливо потрапити в найкраще суспільство та вести екстравагантне життя.

Беккі фліртує з незліченною кількістю чоловіків не через любов. Вона навіть не любить свого чоловіка.

Замість цього вона мріє увійти у верхню категорію за допомогою цих чоловіків. Для Беккі любов не має якийсь сенс, а шлюб - це лише засіб просування по службі. Їй потрібно використовувати силу чоловіка, щоб задовольнити її

бажання. Зображення холоднокрової та несентиментальної Беккі також включає її почуття з її сином. Беккі гарна і добре співає. Але її пісню ніхто не чув, поки її синові не виповнилося 5 років. Таким чином, зрозуміло, що ця мати абсолютно несентиментальна до свого сина і не жаліє його, все при відправці його в інтернат. Беккі втратила совість у гонитві за славою та багатством і втративши здатність відчувати сімейну прихильність і любов.[8,]

Амелія кардинально відрізняється від Беккі. Вона — канарка, яка тримається в клітці патріархального суспільства. Оскільки вона не має працювати та насолоджуватися плодами людської праці, вона має повністю прийняти характери та світогляд, нав'язаний чоловіками. Як традиційна жінка вікторіанської епохи, Амелія не має сильного серця. Її головне життя тісно пов'язане з чоловіками, чи то з батьком, чи з чоловіком, чи з сином.

Вона кохає Джорджа всім серцем, але Джордж не плекає цієї прихильності. Це відбувається тому Амелія занадто слабка і звикла бути слухняною, тому всі чоловіки її зневажають.

Амелія любить свого сина, але не має засобів до існування. Як вдова, її життя йде від поганого до гіршого за те, що всю енергію віддавала синові. Нарешті, щоб її син міг отримати краще життя, вона посилає його до діда. Втративши сина, Амелія ніби втратила все. Це тому, що вона не має власного життя і просто живе навколо інших.

Незалежно від того, чи має Беккі чи Амелія підніматися та падати з соціальними правилами в патріархальному суспільстві та, нарешті, прийняти свою наперед встановлену долю. Змальовуючи долю героя, Теккерей використовує виразний прийом контрасту. Беккі і Амелія в дитинстві однокласниця.

Це можна пояснити лише їхніми різними соціальними класами та характерами. Беккі завжди має амбіції стати найкращим і ретельно виконує свій план. Для цього плану вона навіть грає жорстко і вважає шлюб інструментом. Амелія, однак, не має власного судження, але отримує домовленості інших людей. Втративши джерело доходу, вона не може навіть жити сама.

У фінальній долі персонажів Беккі врешті-решт сходиться нанівець і не отримує нічого оскільки покинута суспільством, а Амелія завойовує любов Доббіна. Їхні різні долі підкреслюють творчий задум Теккерей. У цій історії і Беккі, і Амелія є продуктами патріархального суспільства, але Амелія дотримується правил, тоді як Беккі марно намагається використовувати чоловіків, і навіть кинути виклик владі чоловіка, щоб реалізувати її мрію. Це суперечить моралі в патріархальне суспільство. Теккерей дає Амелії багатообіцяючий і гарний кінець, тому що стоїть на позиції патріархального суспільства, він би більше цінував таких жінок, як Амелія. Через це наприкінці він хоче сказати всім, що Амелія — єдина модель. Хоча вона зазнає багатьох невдач, їй вдається знайти надійного чоловіка. Звичайно, нарешті їй доводиться покладатися на чоловіків. Хоча таке правило оскільки Беккі, здається, їде на гребені успіху, вона не матиме хорошого кінця.

«Ярмарок марнославства» Теккерей яскраво розкриває британське суспільство в 19 столітті та дозволяє читачам глибоко усвідомити гноблення жінок існуючої суспільної системи. Цей документ через введення композиційного фону та аналіз жіночих образів і долі у *Vanity Fair*, демонструє чудові літературні здібності та глибокий ідеологічний підтекст у «Ярмарку марнославства».[9]

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ВІДТВОРЕННЯ ЖІНОЧИХ ОБРАЗІВ В РОМАНІ ВІЛЬЯМА ТЕККЕРЕЯ «ЯРМАРОК МАРНОСЛАВСТВА»

2.1. Порівняльний аналіз жіночих образів в романі Вільяма Теккерея «Ярмарок марнославства»

Як колись Вірджинія Вулф сказала, що «Значення книги полягає у зв'язку між речами очима автора і сама річ». Джейн Ейр був написаний Шарлоттою Бронте в 1847 році. Книга в основному описує досвід дитинства Джейн Ейр до повноліття. Чудова частина полягає в романтиці кохання між містером Рочестером і Джейн Ейр. Джейн Ейр є здатна виражати свої почуття любові та ненависті пристрасно. Ярмарок марнославства, або Роман без героя Шедевр Теккерея. [10]

Дія його книги відбувається у верхівці суспільства Великобританії на початку 19 ст. Назва розкриває темну сторону суспільства. Як підзаголовок роману припускає, що історія не має ні сюжету, ні героя; вся його історія обертається навколо двох жінок, Амелія Седлі та Ребекка Шарп. Щоб краще порівняти двох жіночих образів, ця стаття організована на чотири розділи. Перший розділ присвячений вступу. Другий розділ розповідає про історію Джейн Ейр і Ребекка. Третій розділ стосується їх оздільного ставлення до дружби, шлюбу та родини. Четвертий розділ є висновком статті.

Обставини, в яких росте людина має мати потенційний вплив на його або її характер і ставлення до життя. Певною мірою також освіта відіграє значну роль у формуванні характерів, а людина. Тому розуміння родини передісторія головних героїв і освіта вони отримують, не сприятимуть нашому розумінню лише особистість, а й цінності Джейн Ейр і Ребекка Шарп, які демонструються окремо роман.[11]

Джейн — сирота, усиновлена її дядьком Гейтсхед, де до неї погано ставляться її тітка та двоюрідні сестри після смерті дядька. На жаль, вона є жовчним і грубим в очах своєї тітки, тому її відправляють до Ловуду, де вона живе в жахливій бідності без провізії та одягу для задоволення її потреб.

Тим не менш, вона заводить друзів і отримує освіту, що приносить їй велику користь і робить її незалежною жінкою як гувернантка. Перш ніж Джейн відправлять до Ловуда, вона збирає свою енергію і запускає тоді в цей тупий пропозиції: «Я заявляю, що не люблю тебе: ти мені не подобаєшся гірше за всіх у світі, крім Джона Ріда [12]».

Просто тому, що середовище, де вона живе, робить значний вплив на її особистість, вона може говорити те, що вона думала. Навіть якщо вона живе в дядьковій хаті, вона може битися зі своїм старшим двоюрідним братом, який її лікує несправедливо та завдає їй серйозної шкоди, і вона може відповісти на це її тітка, яка не співчуває її ситуації.

Крім того, вона вважає за краще висловлювати свою думку без приховуючи свої емоції.

У Ловуді через дефіцит фінансової допомоги.

Стикаючись із суворою реальністю, вона краще стане рішучим, сміливим і позитивним до життя, замість того, щоб бути песимістом чи втратою серце.

Подібним чином піддається і Ребекка нещастя, що її ніколи не плекали в ній дитинстві, через смерть матері, яка є французька. Хоча з батьком вона не сирота, проживаючи з нею, він не може дозволити собі платити за навчання. Так як описано в романі: «Вона народилася в родині, а її батько був художником, і в тій якості давав уроки малювання в школі міс Пінкертон.

Він був розумною людиною; приємний супутник; необережний студент; з великою схильністю до боргів, і мав пристрасть до таверни ».

Життя в такому суспільстві робить Ребекку більше зріла та незалежна, ніж її однолітки, вона могла мати справу з людьми, яким її батько винен гроші. Вона навіть вчиться як спілкуватися з різними людьми з усіх верств життя, користуючись привабливою зовнішністю. Коли Мінерва просить її навчити дітей музики без зарплати, вона відповідає: «Дайте мені гроші, я буду вчити їх [3]». Це зухвала поведінка, щоб образити міс Мінерва. Міс Мінерва сувора з Ребеккою, але вона не лякається і знає, як відповісти несправедливим лікування. Причина, чому вона така доблесна, полягає в тому, що вона успадкувала від матері великий талант, щоб могла вільно розмовляти

французькою. Що ще важливіше, вона набуває відмінні навички гри на фортепіано. Просто як один вислів іде, сміливість виконання впливає з чудових навичок.[13]

Хоча вона скуштувала велику різноманітність гіркоти, вона є все ще оптиміст після того, як залишився у світі без допомоги батьків. Поки вона покине Пінкертон школа, вона планує знайти собі хорошого чоловіка.

Джейн — вірний друг; її розмова з Хелен відверта. «Але я відчуваю це, Хелен; Я повинен не любити ті, хто, що б я не робив, щоб догодити їм, наполягає на цьому неприязнь до мене; Я повинен протистояти тим, хто мене карає несправедливо». Вона говорить те, що думала і немала чого приховувати від Хелен. Більше того, Джейн надає великого значення дружбі між нею і Хелен. Коли Хелен збирається померти, вона бере ризик заразитися, щоб побачити її. Що вона робить, щоб деякою мірою вказує на те, що Джейн невинна і щира.

У порівнянні зі смертю дружба перевершує все. Хелен — її дорогий друг, з яким вона ділиться радості, смутку, коли вона відчуває почуття щастя або відчай.

Джейн незалежна в шлюбі, і вона підтримує своє життя сама, не шукаючи а ярлик, щоб змінити її долю. Вона надає пріоритет духовного спілкування, а не матеріальні речі. Вона чесна і рішуча до свого коханого. Любов необхідна і в її очах невід'ємна частина шлюбу, тому вона відмовилася від св. пропозиції Джона. Наприклад, коли запитують про причину, вона відповіла, що «тому що ти не любив мене; Тепер я відповідає, тому що ти майже ненавидиш мене. Якби я одружився ти, ти б мене вбив. Ти мене зараз вбиваєш.[14]

У романі в основному розповідається про переплетені долі двох жінок: добре народженої, пасивної Амелії Седлі та амбітної, по суті аморальної Беккі Шарп, остання, мабуть, найбільш пам'ятний персонаж, створений Теккереем. Авантюристка Беккі — центральний герой роману і людина, навколо якої обертаються всі актори. Амелія виходить заміж за Джорджа Осборна, але Джордж, незадовго до того, як його вбили в битві при Ватерлоо, готовий покинути свою молоду дружину заради Беккі, яка пробилася в суспільстві до шлюбу з Роудоном Кроулі, молодим офіцером із аристократичної родини. .

Кроулі, розчарований, нарешті залишає Беккі, і врешті-решт чеснота, очевидно, тріумфує, коли Амелія виходить заміж за свого довічного шанувальника, капітана Вільяма Доббіна, а Беккі веде благородний спосіб життя та займається благодійністю.[15]

2.2. Жінки в світлі роману «Ярмарок марносластва»

Задум Теккерея був сатиричним і реалістичним. Пишучи в середині століття, він діяв у своєму шедеврї в Англії епохи Регентства під час наполеонівських війн, маючи намір застосувати уроки своєї історії в його власний час. У сучасних термінах це було б схоже на те, що сучасний літературний романіст розгортає свою подію під час Другої світової війни чи бліцу.

Кульмінацією роману стає битва при Ватерлоо. На відміну від Толстого, на чію «Війну і мир» вплинув «Ярмарок марносластва», Теккерей зневажливо ставився до військових питань і вирішив залишити більшість бойових дій поза сценою.

Теккерей дуже турбувався про свою аудиторію і постійно відривався від своєї історії, щоб дражнити своїх читачів («цей розділ (8) дуже м'який. Інші — але ми не будемо передбачати їх»). Казка, однак, не буде заперечуватися довго. Рухливий Беккі Шарп і її милій, відданій подругі Амелії Седлі ідеально підходять кедистий граблі Джордж Осборн і незграбний, порядний Вільям Доббін. Соціальна траєкторія кожної пари надає наративу майже ідеальної симетрії.[16]

Ключ до магії роману, окрім захоплення, яке викликає вистава Регентства, ймовірно, полягає в контрасті між інтриганською Беккі, однією з найвидатніших героїнь фантастики, та незграбним, сумлінним Вільямом, чіе непохитне кохання до Амелії відображає власну пристрасть Теккерея до іншого. дружина чоловіка».

Беккі Шарп (місіс Роудон Кроулі): «маленька авантюристка»... «хитра маленька шалунця»...«зла жінка, безсердечна мати, фальшива дружина...її душа чорна від марносластва».

Амелія Седлі (місіс Джордж Осборн): «її нехитра доброта» ... «її природа жертвувати собою і кидати все, що вона мала, до ніг коханого предмета... убога духом, мерзенна маленька істота... О ви, бідні жінки!»

XII – Досить сентиментальна глава – Амелія (Седлі/Осборн)

Тепер ми повинні попрощатися з Аркадією та тими привітними людьми, які практикують там сільські чесноти, і повернутися до Лондона, щоб дізнатися, що сталося з міс Амелією.

«Нам до неї байдуже», — пише якийсь невідомий кореспондент гарненьким почерком і рожевою печаткою до її записки. «Вона зів'яла й прісна», — і додає ще кілька люб'язних зауважень до цього звучання, які мені взагалі не слід було повторювати, але вони справді надзвичайно люб'язні для молоді леді, якої вони стосуються.

Хіба любий читач, у своєму досвіді суспільства, ніколи не чув подібних зауважень від добродушних подруг; які завжди дивуються, що ви **МОЖЕТЕ** побачити в міс Сміт такого захоплюючого; або що **МОЖЕ** спонукати майора Джонса зробити пропозицію тій дурній, нікчемній, нудній міс Томпсон, яка не може рекомендувати їй нічого, крім обличчя воскової ляльки? Що є в парі рожевих щік і блакитних очей для душі? ці дорогі моралісти запитують і мудро натякають, що дар генія, досягнення розуму, майстерність у Питаннях Мангналла та жіночі знання ботаніки та геології, вміння писати вірші, сила гримливих сонат у Герц- манера й таке інше є набагато ціннішим даром для жінки, ніж ті невимушені чари, які через кілька років неминуче потьмяніють. Дуже повчально чути, як жінки міркують про нікчемність і тривалість краси.

[17]

Але хоча чеснота є набагато кращою річчю, і тих нещасних створінь, які страждають через нещастя красивої зовнішності, слід постійно пам'ятати про долю, яка на них чекає; і хоча, дуже ймовірно, героїчна жіноча вдача, якою захоплюються жінки, є більш славним і красивим об'єктом, ніж добра, свіжа, усміхнена, простодушна, ніжна маленька домашня богиня, якій чоловіки схильні поклонятися, але останній і нижчий тип жінок мусить мати цю втіху — що чоловіки все-таки ними захоплюються; і що, незважаючи на всі

застереження й протести наших добрих друзів, ми продовжуємо вчиняти свою відчайдушну помилку й безглуздя й продовжуватимемо до кінця розділу. Справді, зі свого боку, хоч люди, яких я дуже поважаю, мені неодноразово казали, що міс Браун — нікчемна дівка, а місіс Уайт не має нічого, окрім свого шифону *petit minois*, а місіс Блек не має нічого. слово сказати сама за себе; але я знаю, що в мене були найприємніші розмови з місіс Блек (звичайно, моя люба пані, вони недоторканні): я бачу, як усі чоловіки гуртуються навколо крісла місіс Вайт: усі молоді хлопці борються, танцюючи з ними. Міс Браун; і тому я відчуваю спокусу подумати, що бути зневаженою своєю статтю є дуже великим компліментом для жінки.[18]

Молоді дівчата в суспільстві Амелії зробили це для неї дуже задовільно. Наприклад, міс Осборн, сестри Джорджа та місдемуазель Доббін майже не погоджувалися в чомусь так добре, як у своїй оцінці її дуже нікчемних достоїнств: і в їхньому подиву, що їхні брати знайшли в ній якусь принаду. «Ми добрі до неї», — сказала міс Осборн, пара прекрасних чорнобрових молодих леді, які мали найкращих гувернанток, майстрів і модистів; і вони ставилися до неї з такою надзвичайною добротою та поблажливістю, і опікували її так нестерпно, що бідолашна маленька істота насправді була абсолютно німою в їхній присутності, і на вигляд такою ж дурною, якою вони її вважали. Вона докладала зусиль, щоб вони сподобалися, як за службовим обов'язком, і як сестри свого майбутнього чоловіка. Вона проводила з ними «довгі ранки» — найпохмуріші й найсерйозніші з ранків. Вона урочисто вивезла їхню чудову сімейну карету разом із ними, а міс Вірт — їхню гувернантку, цю сувору весталку.

Вони брали її на стародавні концерти, як частування, і в ораторію, і в собор Св. Павла, щоб побачити дітей благодійної організації, де вона була в такому жаху своїх друзів, що вона майже не наважувалася вплинути на гімн діти співали. Їхній дім був затишний; їхній татів стіл багатий і красивий; їхнє суспільство урочисте й благородне; їхня самоповага неймовірна; у них була найкраща лава в Найдида: усі їхні звички були пишними й опорядженими, а всі їхні розваги нестерпно нудними й пристойними. Після кожного її візиту (і як

вона була рада, коли вони закінчилися!) міс Осборн, міс Марія Осборн і міс Вірт, гувернантка-весталка, запитували одна одну з дедалі більшим подивом: «Що Джордж міг знайти в тій істоті? »

Як це? — вигукує якийсь прискіпливий читач. Як сталося, що Амелія, яка мала стільки друзів у школі і була там такою коханою, виходить у світ і її відкидає її розбірлива стать? Любий сер, у закладі міс Пінкертон не було нікого, окрім старого майстра танців; а ти б не хотів, щоб дівчата посварилися через НЬОГО? Коли Джордж, їхній гарний брат, тікав відразу після сніданку й обідав з дому півдужини разів на тиждень, не дивно, що занедбані сестри відчували невелику досаду. Коли молодий Буллок (з фірми Hulker, Bullock & Co., Bankers, Lombard Street), який компенсував міс Марію останні два сезони, справді попросив Амелію станцювати котильйон, чи можна було очікувати, що колишня молода леді має бути задоволений? І все ж вона сказала, що вона схожа на безумну істоту, що прощає. «Мені дуже приємно, що ти любиш любу Амелію», — дуже охоче сказала вона містеру Баллоку після танцю. «Вона заручена з моїм братом Джорджем; в ній небагато, але вона найкраща за характером і найнепристрасніша молода істота: вдома ми всі так її любимо». Люба дівчинка! хто може підрахувати глибину прихильності, виражену в цьому захопленому SO?[19]

. . . Як їй було оголити це несміливе сердечко для огляду тих панночок з їхніми сміливими чорними очима? Найкраще було, щоб воно зменшилось і сховалося. Я знаю, що міс Осборн були чудовими критиками кашемірової шалі чи рожевого атласного комбінезону; і коли міс Тернер пофарбувала свій у фіолетовий колір і з нього зробили спенсер; і коли міс Пікфорд скрутила свій горностайовий палантин у муфту та прикраси, гарантую вам, що зміни не оминули двох розумних молодих жінок, про яких згадувалося вище. Але є речі, подивіться, тоншої текстури, ніж хутро чи атлас, і вся слава Соломона, і вся гардероб цариці Савської — речі, краса яких вислизає від очей багатьох знавців. І є милі скромні душечки, на яких ти світишся, пахнеш і ніжно розквітаєш у тихих тінистих місцях; і є садові прикраси, такі великі, як мідні грілки, які придатні, щоб дивитися на саме сонце з лиця. Міс Седлі не належала до роду

соняшників; і я кажу, що малювати фіалку розміром з подвійну жоржину – поза правилами пропорцій.

Тим часом справи на Рассел-сквер у Блумсбері відбувалися так, ніби справи в Європі не були анітрохи неорганізованими. Відступ із Лейпшику не вплинув на кількість страв, які містер Самбо їв у залі для прислуги; союзники ринули до Франції, і обідній дзвін, як завжди, пролунав о п'ятій. Я не думаю, що бідолашну Амелію щось хвилювало Брієнна та Монмірай, або її цікавила війна аж до зречення імператора; коли вона плескала в долоні й молилася — о, яка вдячність! і всією душею кинулася в обійми Джорджа Осборна, на подив усіх, хто був свідком цього вибуху почуттів. Справа в тому, що мир було оголошено, Європа мала відпочити; Корсиканець був скинутий, і полк лейтенанта Осборна не буде прийнятий на службу. Саме так міркувала міс Амелія. Долею Європи був для неї лейтенант Джордж Осборн. Коли його небезпека минула, вона заспівала *Te Deum*. Він був її Європою: її імператором, її союзними монархами та серпним принцом-регентом. Він був її сонцем і місяцем; і я думаю, що вона вважала, що грандіозна ілюмінація та бал у особняку, влаштований суверенам, були особливо на честь Джорджа Осборна.

[20]

ВИСНОВКИ

«Ярмарок марнославства», роман Вільяма Мейкпіса Теккерей про англійське суспільство початку 19-го століття, видавався серійно щомісячними частинами з 1847 по 1848 рр. і у формі книги в 1848 р. Попередні твори Теккерей були опубліковані або без підпису, або під псевдонімами; Ярмарок марнославства був першою роботою, яку він опублікував під своїм іменем. Роман бере свою назву від місця, визначеного як центр людської корупції в алегорії 17-го століття Джона Баньяна «Подорож пілігрима». Книга — густонаселена багат шарова панорама вдач і людських слабкостей; Підзаголовок «Роман без героя», «Ярмарок марнославства» метафорично представляє людський стан.

У результаті цієї роботи я можу відзначити і зробити висновок, що Теккерей протягом усього роману висміює вікторіанське життя. Для критики соціальних проблем свого часу він використовує іронію, сатиру та свій унікальний прийом — використання ляльок. Крім того, той факт, що Теккерей показує, що його герої були маріонетками, посилює ідею ілюзії. Можна зробити висновок, що використання Теккереем ляльок розкриває ілюзії його суспільства. Теккерей, як режисер п'єси або ляльковод, завершує роман мораллю.

Він показує своєму читачеві ілюзію, в якій вони ходять, і певним чином знімає своїх маріонеток з рук і кладе їх назад у їхні ящики. Лялькова сцена стає мікрокосмом персонажів. Теккерей показує, що люди займаються банальними повсякденними справами, отримують матеріальне задоволення і стають маріонетками, керованими нитками бажання. Теккерей завершує свою роботу знаменитими словами «Ах! Vanitas Vanitatum! хто з нас щасливий у цьому світі? Хто з нас має власне бажання? або, маючи його, ви задоволені? «Ходіть, діти, заткнімо скриньку та ляльок, бо наша вистава розігрується» (657). Vanitas Vanitatum, що означає марнота марнославства, показує, що бажання нескінченні і люди не в змозі їх задовольнити; Парадоксально, але задоволене бажання

більше не буде бажанням, тому у людей завжди будуть інші нові бажання, які чекають свого виконання.

Автор роману непомітно є учасником дії. Складається враження, що кожен із персонажів прагне стати героєм і у кожного на це свої причини та своє уявлення про успіх. Проте автор, який править світом роману, в думках критично оцінює вчинки героїв, не залишаючи їй сліду привабливої індивідуальності. Читач розуміє, що все це було тисячу разів, і дивиться на всі явища очима автора, сприймає нові відтінки й фарби, грані змісту крізь призму авторської думки.

Називаючи свій твір «романом без героя», Теккерей наголошував на першому — його викривальному характері, по-друге, наголошував на проблемі взаємин в англійському суспільстві, виділяючи для аналізу категорію снобів.

Роман насичений аналітичними відступами, без яких важко зрозуміти ставлення Ляльководи до своїх ляльок. Але не тільки сам автор дає оцінку вчинкам своїх героїв, він вкладає її в уста інших учасників дії, і ми часом дивуємося, наскільки різним і багатогранним є психологічний портрет.

Таким чином, роман без героя — це пародія на героїв, яких немає в реальному житті. Можливо, так сприймає світ сам Теккерей. Досить песимістично, але висловлено з дивовижною силою переконання.

РЕЗЮМЕ

Ця курсова робота присвячена дослідженню інтерпретації жіночих образів і долі персонажів у романі Вільяма Теккерея «Ярмарок марнославства». Робота складається з двох розділів, кожен із яких розкриває різні аспекти твору.

У **першому розділі** проводиться аналіз історичних передумов написання роману, а також вивчаються особливості інтерпретації жіночих образів і долі персонажів. Цей розділ ставить за мету розкриття контексту, в якому створювався роман, і розуміння ролі жінок у цьому контексті.

Другий розділ фокусується на аналізі відтворення жіночих образів у романі. Проводиться порівняльний аналіз цих образів та їх роль у творі. Особлива увага приділяється розкриттю різних аспектів жіночості через лінзу роману, що допомагає краще зрозуміти внутрішній світ персонажів.

Ця робота допомагає розкрити різні аспекти жіночості, їхню роль у суспільстві та їх взаємодію з історичним контекстом, а також сприяє кращому розумінню творчості Вільяма Теккерея.

Робота складається зі вступу, двох розділів, висновку та списку використаних джерел, що налічує 20 джерел. Загальний обсяг роботи – 27 сторінок, обсяг основного тексту роботи – 23 сторінки.

Ключові слова: Інтерпретація; Жіночі образи; Доля персонажів; Роман; Вільям Теккерей; Ярмарок марнославства; Аналіз.

RESUME

This term paper is devoted to the study of the interpretation of female characters and the fate of the characters in William Thackeray's novel *Vanity Fair*. The work consists of two chapters, each of which reveals different aspects of the novel.

The first section analyses the historical background of the novel and examines the peculiarities of the interpretation of female characters and the fate of the characters. This chapter aims to reveal the context in which the novel was created and to understand the role of women in this context.

The second section focuses on the analysis of the reproduction of female characters in the novel. The comparative analysis of these images and their role in the novel is carried out. Particular attention is paid to revealing various aspects of womanhood through the lens of the novel, which helps to better understand the inner world of the characters.

This work helps to reveal various aspects of women, their role in society and their interaction with the historical context, and contributes to a better understanding of William Thackeray's work.

The work consists of an introduction, two chapters, a conclusion and a list of references, which includes 20 sources. The total volume of the work is 27 pages, the volume of the main text is 23 pages.

Keywords: Interpretation; Female characters; Fate of characters; Novel; William Thackeray; *Vanity Fair*; Analysis.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Теккерей В.М. «Ярмарок Суети» - онлайн книга українською мовою у перекладі О. Сенюк: URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=4097> (дата звернення: 04.04.2024)
2. Основні проблеми і художня своєрідність роману У. М. Теккерей «Ярмарок марнославства»: URL: <http://um.co.ua/8/8-15/8-156676.html> (дата звернення: 04.04.2024)
3. «Ярмарок марнославства» В.М. Теккерей: тематика, проблематика, авторська позиція: URL: https://vuzlit.com/166895/yarmarok_maroslavstva_tekkereya_tematika_problematika_avtorska_pozitsiya_spetsifika_zhanru_tvoru (дата звернення: 04.04.2024)
4. Урнов М. В. [Передмова](#) // Теккерей У. Ярмарок марнославства: Роман без героя. - М., 1982. - Ч. 1, - С. 5-18.
5. Jones, Carol & Owen Knowles. "Introduction," *Vanity Fair*. Great Britain: Wordsworth Classics, 2001.-с. 123
6. Вахрушев В. С. В.М. Теккерей – творчість письменника / В. С. Вахрушев. – Режим доступу: topkatalog.at.ua/load/biografiji/tekkerej_viljam-mejkipis/28-1-0-927- с. 127
7. Lester, John A. "Thackeray's Narrative Technique." *PMLA*, Vol. 69, No. 3 (Jun., 1954), pp. 392-409
8. Parrinder, Patrick. "At Home and Abroad in Victorian and Edwardian Fiction: From *Vanity*
9. *Fair to The Secret Agent.*" *Nation and Novel: The English Novel from its Origins to the Present Day*. New York: OUP, 2006.
10. Praver, S.S & E.J. Brill. *Israel At Vanity Fair: Jews and Judaism in the Writings of W.M. Thackeray*. Leiden: E. J. Brill, 1992.
11. Thackeray, William Makepeace. *Vanity Fair*. Great Britain: Wordsworth Classics, 2001

12. Lefere A. Translation : Its genealogy in the West. Translation, history and culture. L., 1995. P. 13–28.
13. Thackeray W. M. Vanity Fair. Saint Petersburg: Palmyra, 2017. 429 p.
14. Электронный ресурс https://vuzlit.com/166895/yarmarok_marnoslavstva_tekkereya_tematika_problematika_avtorska_pozitsiya_spetsifika_zhanru_tvoru
15. Электронный ресурс <https://magistr.ua/works/38/107467/>
16. Электронный ресурс <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/handle/787878787/4784>
17. Электронный ресурс <https://ru.scribd.com/document/466775011/%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B0-3>
18. Электронный ресурс <https://lib.kherson.ua/publ.yarmarok-sueti>
19. Электронный ресурс https://stud.com.ua/113294/literatura/vilyam_tekkerey
20. Электронный ресурс https://pidru4niki.com/14131128/literatura/etapi_tvorchosti_tekkereya_maysternist_tekkereya_romanista